

JEŠTĚ JEDNOU O SOBĚSLAVSKÉM POKLDU

Jako další v řadě medailí s námětem „Táborské poklady“ rozhodl výbor táborské pobočky ČNS o vydání ražby z nálezů ze Soběslavi z roku 2008. Z pestré kolekce nominálů a panovníků byl vybrán 24 krejcar 1619 Českých stavů. O nálezů jsem již na našich stránkách informoval, ale dovoluji si uvést některé další informace.

Většina nalezených depotů v našem okrese obsahuje obvykle pražské groše různých panovníků. Popisovaný nález se ale podstatně této skutečnosti vymyká. Zahrnuje pestrou škálu nominálů a to jak větších mincí, tak mince drobné. Obsahuje jak větší nominály – 24 krejcare, dickeny, escaliny, pražské groše, tak i drobnější nominály – bílé groše, malé groše, 1/24 tolaru, 1/2 batzeny, 3 krejcare a další nominály především německých území a měst. V nálezů se nevyskytla žádná tolarová ražba. Depot obsahoval 95 různých mincí (při rozlišení země, panovníka, nominálu, mincovny ale bez rozlišení roků ražby), což svědčí o dlouhé cestě majitele Evropou. Celkem je evidováno 1069 mincí.

Pravděpodobné uložení depotu nedlouho po roce 1620 je možno určit podle nejmladších mincí, kterých je celkem sedm. Jsou to tři 24 krejcare Českých stavů z mincovny v Kutné Hoře (17.338, 17.364, 17.371), 24 krejcar Fridricha Falckého z téže mincovny (17.797) a tři polské III groše Zikmunda III. (17.194, 17.448, 17.449). Všechny uvedené mince nesou dotaci 1620 a jsou ve velmi dobrém stavu, čili dlouho neobíhaly, pokud vůbec obíhaly.

Nejstarší nedatovanou ražbou je jediný pražský groš Václava IV. (1378 – 1419), přírůstkové číslo 17.246. Nejstarší datovanou ražbou je polský 1/2 groš Zimnunda III s letopočtem 1519, ale v tomto případě se jedná o falzum s postříbřeným měděným základem, Saurmův katalog tento ročník neuvádí. Druhou nejstarší mincí s datací je pražský groš Ferdinanda I. (1526 – 1564) přírůstkové číslo 17.276 s letopočtem 1533 z Kutnohorské mincovny mincmistrů Běšina a Podivického. Nejvíce pražských grošů a to 85 kusů, jsou ražby Vladislava II. Jagelonského.

V nálezů je také několik zajímavých mincí, které nejsou úplně běžné, nebo dávají možnost nových variant.

Přírůstkové číslo 17.275

A: CAROLVS V IMP. Heraklovy sloupy (Gibraltar) převýšené císařskou korunou a ovínuté stuhou s nápisem PLVS VLTRA

R: S. AMBROSIVS. Stojící postava světce čelně s berlou a bičem. Svatý Ambrož byl patronem Milána.

Tato mince se poněkud vymyká ze skladby depotu. Jedná se o italskou ražbu Milána v hodnotě denaro neboli 8 soldi Ražba není datována, nese titulaturu Karla V. Karel V. dobyt

Milán 24. července 1526, ražba tedy musela být provedena po tomto datu. Jedná se pravděpodobně o jednu z nejzajímavějších a nejméně se vyskytujících mincí z nálezů. Její určení bylo časově nejvíce náročné, protože ani aukční katalogy italských mincí ji neobsahovaly. Otřelost mince napovídá o jejím oběhu.

Přírůstkové číslo 17.372

A: MICHAEL ANT M SALVTIARVM. Nad korunovanou přilbicí okřídlený drak

R: SANCTVS CONSTANTINVS. Svatý Constantín s mečem na rameni jede na koni doprava.

Jedná se rodovou ražbu, tak zvaný paroháč nebo horned. Italský šlechtic Antonio Saluzo se účastnil italských válek. Roku 1526 v čele 6000 vojáků osvobodil Piacenzu a roku 1527 Bolognu a Florencii. Porazil Španěly v bitvě u Aversa. Ve svém domě byl zraněn dělovou koulí a svému zranění podlehl. Tělo bylo převezeno a pohřbeno v bazilice Santa Maria v Římě a srdce zůstalo uloženo v Piemontu.

Medailka má provlečené, ale neuzavřené dobové ouško, sloužila tedy pravděpodobně jako talisman svému majiteli.

Přírůstkové číslo 17.246

Václav IV. (1378 – 1419) – pražský groš

Na reverzu vedle tlap lva zajímavě ražená písmena PRAGENSES. „S“ vyraženo spíše jako spodní část královské koruny – ozubená ploška se třemi kroužky

Přírůstkové číslo 17.268

Vladislav II. Jagelonský (1471 – 1516) – pražský groš

A: Méně obvyklé lístky v koruně. Trojitý lístek, každý lístek má tři zřetelné laloky. Literatura: J. Hásková: Pražské groše 1471 – 1526 uvádí jako typ XXIII d/8. Zřetelnější je v brožurě J. Teisingera: Pražské groše (1937) jako typ koruny 22

R: Opis: tečka, dva opět větvené lístky nad sebou, tečka, malé rozdělovací znaménko (do opisu zasahuje hlava lva), tečka, opět dva lístky nad sebou, tečka. Lev: tři tečky u ocasu, tečka mezi nohama lva, chybí horní řada měsíčků v hřívě. Literatura: J. Hásková: Pražské groše 1471 – 1526 tuto variantu neuvádí.

Poměrně velký počet mincí jednoho nominálu umožnil určení variant v opisech mincí. Varianty byly zjištěny u escalinů (6 stuiverů) provincií Campen a Zwolle.

Provincie Campen:

V reverzu mince kromě známého „správného N“ a „obráceného N“ nebyly nalezeny žádné varianty. V averzu mincí obsahoval nález tyto varianty:

Campen s titulem Rudolfa II.

RVDOL.II.D.G.ELEC.RO.IMP.SEM.AVGVS (16903)

RVDOL.II.D:G.ELEC.RO:IMP.SEM.AVGVS (16946) dvojtečky za D a RO

Campen s titulem Matyáše

MATTHIAS.I.D.G.ELEC.RO.IMP.SEM.AVGV	(16992)
MATTHIAS. D.G.ELEC.RO.IMP.SEM.AVGV	(16923)
MATTHIAS.I.D.G.ELEC.RO.IMP.SEM.AVG	(16917)
MATTHIAS.I.D.G.ELEC.RO.IMP.SEM.AVG	(16881) „dvojité“ H
MATTIAS. I.D.G.ELEC.RO.IMP.SEM.AVG	(17320)
MATTHI. I.D.G.ELEC.RO.IMP.SEM.AVGVS	(16982)
MATTHI. I.D.G.ELEC.RO.IMP.SEM.AVGV	(16916)
MATTHI. I.D.G.ELEC.RO.IMP.SEM.AVG	(16949)
MATTHI. I.D.G.ELEC.RO.IMP.SEM.VAG	(16878)
MATHI. I.D.G.ELEC.RO.IMP.SEM.AVGVS	(16942)
MATHI. I.D.G.ELEC.RO.IMP.SEM.AVGV	(16953)
MATHI. I.D.G.ELEC.RO.IMP.SEM.AVGS	(16952)
MATHI. I.D.G.ELEC.RO.IMP.SEM.AVG	(16900)
MATHI. I.D.G.EIEC. RO.IMP.SEM.AVG	(16955) u paty I drobná čárka

Provincie Zwolle

Zwolle s titulem Rudolfa II.

RVDOL.II.D.G.ELEC.RO.IMP.SEM.AVGVS	(17005) tečka mezi D a G
RVDOL.II.D G.ELEC.RO.IMP.SEM.AVGVS	(17850) bez tečky mezi D a G
RVDOL.II.D G.ELEC.RO.IMP.SEM.AVG	(17022) bez tečky mezi D a G
RVDOL.II.D G.ELEC.RO.IM. SEM.AVG	(17033) bez tečky mezi D a G
RVDOL.II.D.G.ELEC.RO.IMP.SEM.AVG	(16925) tečka mezi D a G
RVDOL.II.D.G.ELEC.RO.IMP.SEM AVG	(16936) bez tečky mezi SEM a AVG
RVDOL.II.D G.HLEC.RO.IMP.SEM AVG	(17056) H místo E
RVDOL.II.D.G.ELEC.RO.IMP.SEM AV	(16848)
RVDOL.II.D G.ELEC.RO.IM. SEM.AV	(17333) bez tečky mezi D a G

V nálezu byly identifikovány dvě falza mincí. Jednak již výše citovaný polský ½ groš 1519 Zikmunda III (17522) a escalin Campenu s titulem Matyáše (17101). Obě mince mají postříbřené měděné jádro.

Pokud se podaří realizovat záměr Blatského muzea v Soběslavi (součást Husitského muzea Tábor) vystavit dlouhodobě tento krásný soubor, jistě by přilákal řadu návštěvníků a to nejenom numismatiků.

Dalibor Zásměta